

Årsredovisning 2024

Regionalt cancercentrum syd

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING AV ÅRET SOM GÅTT	3
Cancervården i Södra sjukvårdsregionen	4
1 VERKSAMHETENS MÅL OCH UPPDRAG	6
2 ORGANISATION.....	8
3 VERKSAMHETSOMRÅDEN	9
3.1 Att förebygga cancer och upptäcka cancer tidigt	9
3.1.1 Levnadsvanor	9
3.1.2 Diagnostik av ärftlig cancer som primär och sekundär prevention.....	9
3.1.3 Screening	9
3.2 Rehabilitering, uppföljning och palliativ vård	10
3.2.1 Rehabilitering	10
3.2.2 Palliativ vård	11
3.3 Vårdprocesser och standardiserade vårdförlopp	11
3.4 Utbildning och kompetensförsörjning	12
3.5 Effektiv kunskapsstyrning	12
3.6 Samla och sprida patientinformation om cancer	13
3.7 Effektiv och ändamålsenlig ledning och styrning av cancervården.....	13
3.8 En stärkt ställning för patienter och närstående	14
3.9 Klinisk cancerforskning och innovation	14
3.10 En stärkt cancervård för barn och unga	15
4. SAMVERKAN OCH KOMMUNIKATION.....	16
4.1 Nationell och sjukvårdsregional samverkan	16
4.2 Kommunikation.....	16
5 EKONOMISK UPPFÖLJNING	17
6 ARBETSMILJÖ OCH INTERN UTVECKLING	18
6.1 Intern bemanning och kompetensförsörjning	18
6.2 Arbetsmiljö och hälsa	18

SAMMANFATTNING AV ÅRET SOM GÅTT

I enlighet med Överenskommelse mellan staten och SKR för jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider 2024 (ÖK Cancer) har RCC Syd finansierat och följt upp förbättringsarbeten inom bildiagnostik, patologi, cancerrehabilitering och palliativ vård. Flera av de totalt 49 förbättringsarbetena omfattar samverkan över regiongränserna.

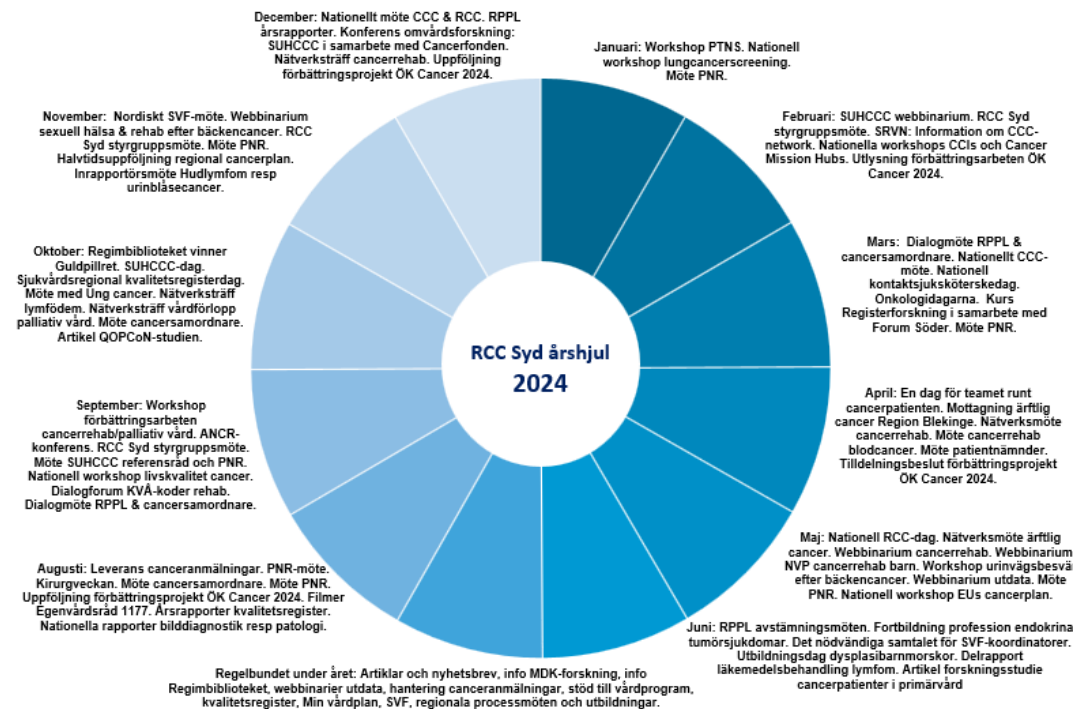
I slutet av augusti avrapporterades 2023 års canceranmälningar från regionerna i Södra sjukvårdsregionen till Socialstyrelsens nationella cancerregister. Leveransen omfattade 23 900 poster och täckningsgraden var 96,71%.

RCC Syd ingår som en av fem verksamheter i [Skåne University Hospital Comprehensive Cancer Center \(SUHCCC\)](#) och deltar i flera av de arbetsgrupper som ansvarar för utvecklingsarbete inom olika områden.

En halvtidsuppföljning av [Regional cancerplan för södra sjukvårdsregionen 2023-2025](#) har genomförts och presenterats för RCC Syds styrgrupp. I slutet av november presenterades förslag till en uppdaterad nationell cancerstrategi för Sverige. Den uppdaterade cancerstrategin kommer att utgöra grunden för nästa cancerplan för Södra sjukvårdsregionen.

RCC Syds verksamhet redovisar ett resultat på +2 438 tkr för 2024. Överskottet beror i huvudsak på en ökad uppräknings av den solidariska finansieringen, utökat statsbidrag (jmf tidigare år) samt lägre kostnader för fast anställd personal. Inför 2025 budgeterar verksamheten för en minskning av såväl statsbidrag som solidarisk finansiering.

RCC Syd har under 2024 arrangerat och deltagit i ett antal möten, utbildningar och nätverksträffar i Södra sjukvårdsregionen samt i nationell samverkan.

Figur 1. Sammanställning av aktiviteter som RCC Syd har genomfört/bidragit till under 2024.

Cancervården i Södra sjukvårdsregionen

Standardiserade vårdförlopp (SVF) och patientprocessarbete är väl etablerat inom cancervården i Södra sjukvårdsregionen. Arbetet drivs av lokala processteam och lokala patientprocessledare (LPPL) med stöd av den lokala linjeorganisationen på respektive sjukhus. RCC Syd stödjer patientprocessarbetet via regionala patientprocessledare (RPPL) och i samverkan med regionala cancersamordnare. Alla regioner i Södra sjukvårdsregionen nådde inklusionsmålet, d v s >70% av patienter med cancer är utredda inom ett SVF, med god marginal under 2024.

Uppgången i antal patienter som utreds inom SVF har fortsatt sedan 2021 även om den verkar ha bromsat in något då det noteras att data för 2023-2024 är relativt jämförbara på nationell nivå. Det råder viss eftersläpning i inrapportering av SVF-data varför data för 2024 behöver tolkas med viss försiktighet. För utveckling över tid avseende antal som utreds via SVF, respektive andel som startar behandling se Tabell 1.

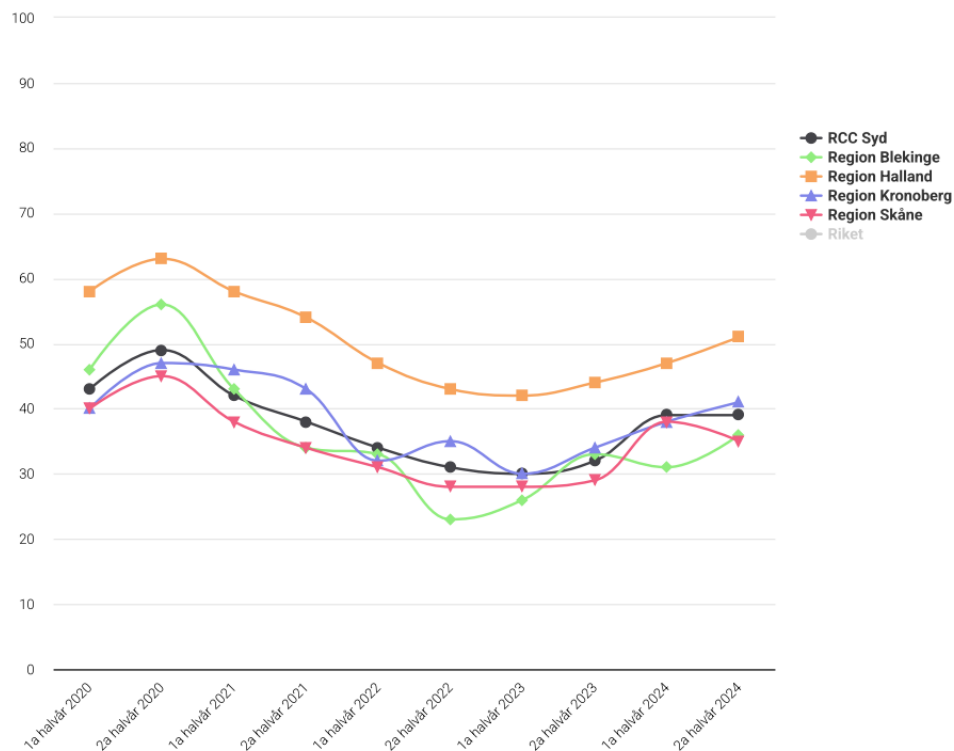
	Antal Andel	Skåne		Blekinge		Kronoberg		Halland		Riket	
		SVF	SB (%)	SVF	SB (%)	SVF	SB (%)	SVF	SB (%)	SVF	SB (%)
2020	Antal Andel	18100	6519 (36%)	2505	814 (32%)	2651	951 (36%)	5266	1493 (28%)	118204	44736 (38%)
2021	Antal Andel	20775	6330 (30%)	2698	793 (29%)	2938	1000 (34%)	5753	1495 (26%)	133149	46690 (35%)
2022	Antal Andel	22874	6514 (28%)	3031	856 (28%)	3208	1000 (31%)	5924	1556 (26%)	143305	48380 (34%)
2023	Antal Andel	24126	6394 (27%)	3507	834 (24%)	3530	1049 (30%)	6114	1595 (26%)	154325	49715 (32%)
2024	Antal Andel	24582	6309 (26%)	3529	838 (24%)	3822	1138 (30%)	6707	1813 (27%)	148806	47541 (32%)

Tabell 1. Antalet patienter som utreds inom SVF totalt och antal patienter som startat behandling (SB) för cancer efter utredning inom SVF samt andel SB av SVF totalt.

Källa: Sammanställning av data 25-01-20 från cancercentrum.se

Att andelen av patienter utredda inom SVF som startat behandling har minskat är en trend som ses inom samtliga regioner i Södra sjukvårdsregionen men också nationellt. Detta kan ses som ett uttryck för att SVF blivit alltmer etablerat, men är oroande ur resurssynpunkt.

Sedan 2024 har SVF-ledtiderna förbättrats inom Södra sjukvårdsregionen men man når inte upp till det nationellt satta målet på 80% inom förväntad ledtid. Nationellt är snittet ca 45% och inom södra sjukvårdsregionen drygt 40%, där Region Halland har störst ledtidsuppfyllelse på drygt 50% (se figur 2). Observera att det finns en viss eftersläpning i inrapportering av data varför data för 2024 får anses preliminära.

Figur 2. Andel av patienterna inom SVF som startar behandling inom den angivna ledtiden per region jämfört med riket. Källa: cancercentrum.se 25-01-20

RCC Syd har under året gett stöd till regionerna för genomlysning av fyra SVF med stor andel patienter som fått vänta längre än >75% av ledtiden. Genomlysningarna har synliggjort flaskhalsar – såsom kompetensbrist, problem med remissförfarande, väntetid till patologi, patient som går över regiongränserna – i respektive process. Resultatet visar även att det finns äldre patienter med samsjuklighet respektive patienter med lågriskcancer som kan vara naturliga orsaker till utdragna ledtider i vissa processer.

Satsningar på förbättringsarbeten inom patologi och bilddiagnostik har genomförts under året. Inom ramen för satsningen på patologi har ett projekt resulterat i snabbare differentiering av cancertyp så att rätt patient hamnar i rätt SVF. Flera projekt inom patologisatsningen eftersträvar automation i patientförloppet för att korta ledtiderna. Inom ramen för satsningen på bilddiagnostik har ett projekt lett till ändrade arbetssätt och arbetsflöden, vilket resulterat i kortare väntetider. Projekt som använder av AI-modeller för att korta ledtiderna pågår.

Sammanfattningsvis: Cancervården i Södra sjukvårdsregionen håller hög medicinsk kvalitet. Arbetet med SVF är väl etablerat och Skånes universitetssjukhus (Sus) är ackrediterat som Comprehensive Cancer Center (CCC). En av de stora utmaningarna är kompetensförsörjning i vården som fortsatt behöver vara i fokus för att öka tillgängligheten och säkra en sammanhållen vårdkedja. Pågående och genomförda förbättringsarbeten inom patologi och bilddiagnostik tillsammans med genomlysningar av SVF leder till förbättringar i processerna och kan bidra till kortare ledtider.

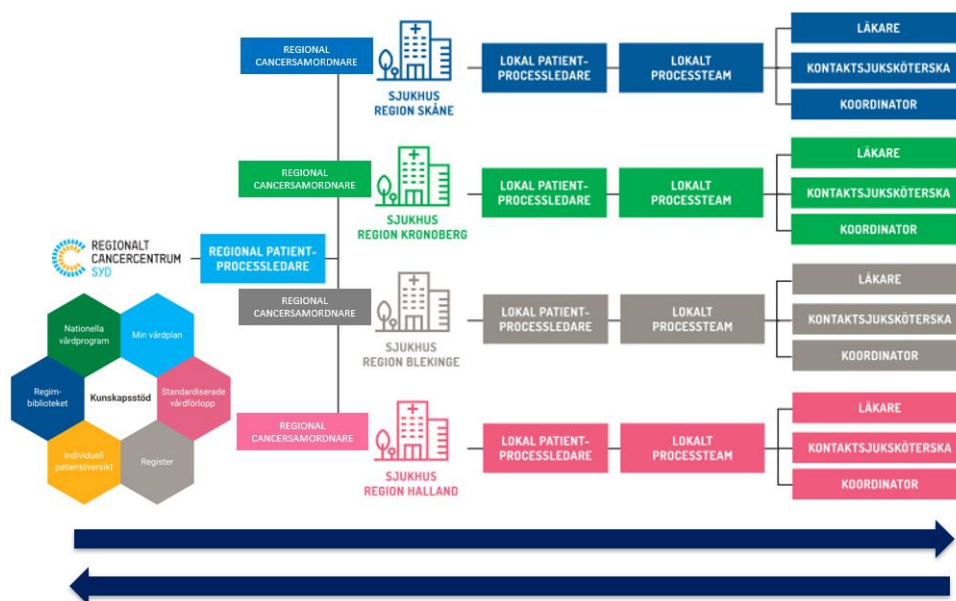
1 VERKSAMHETENS MÅL OCH UPPDRAG

RCC Syd är en kunskapsorganisation med ansvar för att, genom samverkan, stödja en kunskapsbaserad utveckling av cancervården i Södra sjukvårdsregionen. I uppdraget ingår att tillhandahålla kvalitetssäkrade kunskapsstöd som kan underlätta vid planering, uppföljning och utveckling av cancervården. Kunskapsstöden tas fram i nationell samverkan tillsammans med landets övriga fem RCC med stöd av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Webbutbildningen [Regionala cancercentrum – en orientering](#) går igenom RCCs organisation, de nationella kunskapsstöden och processarbete inom cancerområdet.

Figur 3. Nationella kunskapsstöd på cancerområdet

RCC Syd ska bidra till en patientcentrerad, ändamålsenlig, effektiv, likvärdig och säker cancervård i hela Södra sjukvårdsregionen. Arbetsmodellen bygger på regionala patientprocessledare (RPPL) som har i uppdrag att arbeta för en väl sammanhållen process med patient och närståendes perspektiv i fokus. I RPPL-uppdraget ingår att stödja införandet av nationella kunskapsstöd samt att följa upp den aktuella patientprocessen utifrån kvalitetsregister- och SVF-data.

Figur 4. RCC Syds modell för regional patientprocessutveckling i Södra sjukvårdsregionen

RCC Syds grunduppdrag beskrivs i [Södra Regionvårdsnämndens \(SRVN\) ägardirektiv för Regionalt cancercentrum syd](#) samt i [Förordning \(SFS 2019:7\) om statsbidrag för verksamhet i regionala cancercentrum](#). Uppdrag och målbild inom olika utvecklingsområden definieras i [Regional cancerplan för södra sjukvårdsregionen](#), i [Långsiktig inriktning för det nationella arbetet med cancervården 2018-2025](#) och [Vägen framåt - RCC:s gemensamma inriktning för svensk cancervård år 2023–2025 \(cancercentrum.se\)](#).

Genom årliga överenskommelser mellan staten och SKR tillkommer årligen ett antal uppdrag som rör utveckling av cancervården. Uppdrag och mål för utveckling av cancervården 2024 beskrivs i: [Överenskommelse-om-jämlik-och-effektiv-cancervård-med-kortare-vantetider-2024](#)

RCC har under året samverkat med aktörer inom det nationella systemet för kunskapsstyrning, intresseorganisationer inom cancer samt representanter för hälso- och sjukvårdssystemet som helhet. Flera möten har genomförts med regeringens särskilda utredare för uppdatering av nationella cancerstrategin. En kontinuerlig dialog har förts med Socialdepartementet, Socialstyrelsen och andra myndigheter avseende cancervårdens utveckling i Sverige och inom EU.

En halvtidsuppföljning av [Regional cancerplan för södra sjukvårdsregionen 2023-2025](#) har genomförts och presenterats för RCC Syds styrgrupp. Den regionala cancerplanen innehåller 84 mål. Vid halvtidsuppföljningen bedömdes 64 mål som pågående, 13 som uppnådda, 4 som ej möjliga, 2 som ej relevanta längre och 1 mål som ej påbörjat.

RCC Syds styrgrupp föreslår att RCC Syd får i uppdrag att ta fram ett förslag på en ny sjukvårdsregional cancerplan med tydlig förankring till den nationella cancerstrategin, nationella systemet för kunskapsstyrning, EUs cancerplan och [SUHCCCs strategi](#). I väntan på att en uppdaterad nationell cancerstrategi är beslutad är förslaget att giltighetstiden för nuvarande sjukvårdsregionala cancerplan förlängs till och med 2026. Ett ärende med förslag till beslut enligt ovan bereds till Södra regionvårdsnämndens sammanträde i mars 2025. RCC Syd kommer att inleda arbetet med att ta fram en ny sjukvårdsregional cancerplan under hösten.

2 ORGANISATION

RCC Syd arbetar på uppdrag av Region Blekinge, Region Halland (södra), Region Kronoberg och Region Skåne. Verksamheten är ansvarsmässigt kopplad till Södra regionvårdsnämnden (SRVN) men är organisatoriskt placerad inom Region Skånes Avdelning för hälso- och sjukvårdsstyrning.

Arbetet leds av en styrgrupp med representation från Södra sjukvårdsregionen, de fyra huvudmännen samt adjungerade representanter från Lunds universitet, Linnéuniversitetet och RCC Syds patient- och närstående råd. Styrgruppen har haft tre protokollförda sammanträden under 2024 och rapporterar till ledningsgruppen i Södra sjukvårdsregionen.

Ordinarie ledamöter RCC Syds styrgrupp under 2024

Region Skåne

Anna-Karin Falck - Cancersamordnare Region Skåne
 Björn Ekmehag – Förvaltningschef Skånes universitetssjukvård
 Jörgen Wenner – Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektör Region Skåne
 Thomas Wallén – Förvaltningschef Helsingborgs lasarett

Region Kronoberg

Florence Eddyson Hägg – Sjukhuschef t o m sept, Susanne Magnusson – sjukhuschef fr o m okt
 Tina Eriksson – Cancersamordnare Region Kronoberg

Region Blekinge

Birgitta Friberg – Hälso- och sjukvårdschef Region Blekinge t o m april, Emil Giertz t o m okt, Erik Norén fr o m nov.
 Tina Persson – Cancersamordnare Region Blekinge

Region Halland

Helena Gladh – Verksamhetschef Hallands sjukhus
 Jeanette Törnqvist – Chef Kvalité inom hälso- och sjukvård, Regionkontoret Region Halland

Södra sjukvårdsregionen

Lena Luts - Direktör Södra sjukvårdsregionen

Adjungerade

Mats Jerkeman – Professor Medicinsk Onkologi Lunds universitet
 Anna Sandgren - Docent Linnéuniversitetet
 Nick Lamb - Ordförande RCC Syds patient- och närstående råd
 Elisabeth Lewander – Vice ordförande RCC Syds patient- och närstående råd

Adjungerade RCC Syd

Maria Rejmyr Davis - Verksamhetschef
 Jessica Wihl – Medicinsk chef
 Anna-Maria Larsson – Medicinsk rådgivare
 Ingrid Borg Vogel - Verksamhetssamordnare

RCC Syds operativa verksamhet leds av verksamhetschef och medicinsk chef tillsammans med ledningsgrupp med representation från verksamhetens olika funktionsgrupper. Verksamhetschefen ansvarar för övergripande verksamhetssamordning, arbetsmiljö och ekonomi. Den medicinska chefen ansvarar för utveckling och uppföljning av cancervårdens processer samt fastställande av nationella vårdprogram och medicinska kunskapsstöd i RCC i samverkan (NPO cancersjukdomar).

3 VERKSAMHETSOMRÅDEN

3.1 Att förebygga cancer och upptäcka cancer tidigt

[De 12 råden som finns i den europeiska kodexen mot cancer](#) och [RCC i samverkans nationella plan för cancerprevention](#) utgör basen för RCCs arbete med prevention. Kontinuerlig samverkan sker med Cancerfonden, Strålsäkerhetsmyndigheten samt nationellt programområde (NPO) respektive regionalt programområde (RPO) Levnadsvanor.

3.1.1 Levnadsvanor

RCC i samverkan har, liksom föregående år, genomfört cancerpreventionskampanjen PrevCan. Kampanjmaterialet är framtaget inom EU och utgörs av evidensbaserade råd inom cancerprevention med utgångspunkt i WHO:s Europeiska kodex mot cancer. RCC i samverkans roll är att anpassa materialet till svenska förhållanden och vidareförmedla det till regionerna som ansvarar för medborgarkommunikation.

3.1.2 Diagnostik av ärftlig cancer som primär och sekundär prevention

Under året har RCC Syd gett finansiellt stöd till etablering av regionala verksamheter för hantering av patienter med ökad risk för ärftlig cancer. I april öppnade Region Blekinge den första regionala mottagningen för ärftlig cancer i Södra sjukvårdsregionen.

3.1.3 Screening

Under hösten fokuserade PrevCan-kampanjen (se ovan) på att öka följsamheten till screeningprogrammen på cancerområdet.

Kolorektalcancerscreening

Samtliga regioner i Södra sjukvårdsregionen är anslutna till det gemensamma samordningskansliet för kolorektalcancerscreening och rapporterar till det nationella kvalitetsregistret SveReKKS (Svenskt kvalitetsregister för koloskopier och kolorektalcancerscreening). Enligt den nationella anslutningsplanen kommer kolorektalcancerscreeningen att vara fullt utbyggd i Södra sjukvårdsregionen 2026.

Cervixcancerscreening

RCC Syds arbete med cervixcancerscreening har fokuserat på utbildnings- och informationsinsatser, uppföljning och stöd till regionernas implementering av det nationella vårdprogrammet för cervixcancerprevention. RCC Syd har en stödjande funktion när det gäller utbildning, kommunikation samt revidering av regionernas PM och riktlinjer.

Under året har RCC Syd gett finansiellt stöd till Region Blekinge, Region Kronoberg och Region Skåne för att underlätta anslutning till ett nationellt forskningsprojekt som syftar till att utrota livmoderhalscancer genom vaccination. Region Halland erbjuder liknande stöd av RCC Väst.

Mammografi

RCC Syd har representanter i Nationella Arbetsgruppen för Mammografi, NAM, samt i vårdprogramgruppen för bröstcancerscreening. Regionerna har erbjudits finansiellt stöd för anslutning till det nationella kvalitetsregistret för bröstcancerscreening. Samtliga regioner har fattat beslut kring anslutning men själva anslutningen har fördröjts p g a tekniska utmaningar.

Under 2024 har HTA Syd utfört en analys avseende [”Artificiell Intelligens \(AI\) vid bröstcancerscreening med mammografi”](#).

Organiserad prostatacancer-testning (OPT)

RCC Syds RPPL för prostatacancer är ansvarig för samordning av OPT i Region Skåne och ingår i den nationella arbetsgruppen för OPT. Region Kronoberg och Region Blekinge har inlett förberedelser för att införa OPT. En sjukvårdsregional arbetsgrupp med RCC Syd som sammankallande har skapats i syfte att kontinuerligt dela information och erfarenheter från arbetet med OPT.

Lungcancerscreening

Pilotprojekt för lungcancerscreening har inletts i Region Stockholm, Västragötalandsregionen samt i Norra sjukvårdsregionen. En Nationell, digital workshop om lungcancerscreening i Sverige - RCC (cancercentrum.se) genomfördes i februari 2024 i syfte att belysa frågan om lungcancerscreening ur olika perspektiv. RCC Syds RPPL för lungcancer deltar i den nationella arbetsgruppen och bevakar frågan aktivt. Förslag angående ett pilotprojekt för lungcancerscreening i Södra sjukvårdsregionen har presenterats för Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp hösten 2024. Återkoppling avseende hur respektive region i Södra sjukvårdsregionen ställer sig till fortsatt förberedande arbete väntas i början av 2025.

3.2 Rehabilitering, uppföljning och palliativ vård

Inom ramen för regeringens särskilda satsning på rehabilitering och palliativ vård har RCC Syd gett finansiellt stöd till 33 förbättringsprojekt, se [Rehabilitering och palliativ vård - RCC](#).

Flera av projekten bedöms kunna bidra till att snabba på implementeringen av de nationella vårdprogrammen inom respektive område. I september arrangerades en gemensam workshop för projektens kontaktpersoner i syfte att utbyta erfarenheter och inleda samarbeten. Resultaten av projekten följdes upp vid två tillfällen under hösten och rapporterades till Socialstyrelsen i december.

3.2.1 Rehabilitering

RCC Syd har under året fokuserat på att stödja och följa regionernas införande av det nationella vårdprogrammet för cancerrehabilitering. Lokala workshops för representanter från primär- respektive specialistvård har arrangerats och utvärderats i syfte att stärka samarbetet och öka remitteringen från specialistvård till primärvård. Nationellt informationsmaterial, bl a [Fysisk aktivitet och fysioterapi vid cancer - 1177](#), har utarbetats och kommunicerats till berörda målgrupper.

RCC Syd ansvarar för att stödja den nationella samordningen av kommunikation och utbildningar inom området cancerrehabilitering. [Informationsmaterial och länkar](#) har samlats för att vara lätt tillgängligt som stöd i regionernas arbete med cancerrehabilitering. I början av året lanserades en [webbutbildning med fokus på strukturerat arbete med cancerrehabilitering](#). Under våren genomfördes en [undersökning](#) i syfte att kartlägga cancerdrabbades syn på cancerrehabilitering och i maj arrangerades det nationella webinariet "Cancerrehabilitering utifrån patientens perspektiv".

Det första [nationella vårdprogrammet för cancerrehabilitering barn och ungdom](#) publicerades i mars. En GAP-analys har inletts i syfte att få ett strukturerat underlag avseende vilka insatser som behövs för att vårdprogrammet ska vara möjligt att implementera i respektive region.

RCC Syd finansierar en RPPL med uppdrag att stödja forskningsprojekt inom bäckencancerrehabilitering samt en RPPL med uppdrag att stödja regionala utbildningsaktiviteter och nätverk inom bäckencancerrehabilitering. En sjukvårdsregional utbildningsdag med fokus på

urinvägsbesvär efter bäckencancer genomfördes under våren 2024 och en workshop med diskussion utifrån patientfall genomfördes i Kronoberg under hösten.

3.2.2 Palliativ vård

RCC Syds regionala patientprocessledare (RPPL) för palliativ vård har inom ramen för Södra sjukvårdsregionens regionala programområde (RPO) för palliativ vård arbetat med att implementera vårdprogram, vårdförlopp och att utveckla den palliativa vården i Södra sjukvårdsregionen. Ett projekt med fokus på [avancerad smärtbehandling vid palliativ vård](#) genomförs inom ramen för Södra sjukvårdsregionens Samarbete för bättre vård. Projektet leds av RCC Syds RPPL för palliativ vård och RCC Syd bidrar även med finansiering av processtöd för projektet. RCC Syd har under året förstärkt processarbetet med ytterligare en RPPL för palliativ vård. Ett internat med representanter från samtliga regioner i Södra sjukvårdsregionen genomfördes under hösten i syfte att stärka samverkan kring implementeringen av NVP palliativ vård.

RCC Syds RPPL för palliativ vård av barn har samordnat ett annat delprojekt inom ramen för Södra regionvårdsnämndens Samarbete för bättre vård. Detta delprojekt syftar till att erbjuda kunskapsbaserad, säker, barn- och familjeanpassad, jämlik, tillgänglig och effektiv [palliativ vård för alla barn med palliativa vårdbehov](#) och slutrapporterades i december. Under hösten genomfördes, för andra året i rad, två utbildningsdagar med fokus på barn i palliativ vård.

3.3 Vårdprocesser och standardiserade vårdförlopp

Inom ramen för regeringens särskilda satsning på tillgänglighet har RCC Syd gett finansiellt stöd till 16 förbättringsprojekt inom bilddiagnostik respektive patologi. En sammanställning över de projekt som har beviljats medel finns publicerad på [Bilddiagnostik och patologi - RCC](#). Projekten ligger väl i linje med de rekommendationer som lyfts i de nationella genomlysningarna av [bild- och funktionsmedicin](#) respektive [patologi](#). Två uppföljningar av förbättringsprojekten genomfördes under hösten och rapporterades till Socialstyrelsen i december.

RCC Syd har även gett stöd till regionernas SVF-analyser som har genomförts i enlighet med uppdrag i ÖK Cancer 2024. Arbetsmodellen har successivt utvecklats och kan förhoppningsvis integreras i ett mer omfattande samarbete för ökad tillgänglighet i Södra sjukvårdsregionen.

RCC Syd har under året gett stöd till regional patientprocessutveckling genom uppdrag och finansiell ersättning till regionala patientprocessledare (RPPL) inom drygt 20 olika diagnosområden samt diagnosövergripande RPPL inom områdena prevention, ärftlig cancer, biobank, rehabilitering primärvård, prehabilitering, bäckencancerrehabilitering, cancerläkemedel, bild- och funktionsmedicin samt palliativ vård. I april publicerades webbutbildningen [Regionala cancercentrum – en orientering](#) som är tänkt att fungera som stöd för regionala och lokala processledare i cancervården. Dialogmöten med fokus på uppföljning med stöd av SVF- och kvalitetsregisterdata har genomförts tillsammans med RPPL, cancersamordnare och patient- och närstående företrädare.

Liksom föregående år har RCC Syd genomfört strukturerad granskning av vårddokumentation för ett antal patienter som utretts enligt SVF. Resultaten från granskningarna ligger till grund för såväl lokala som nationella förbättringar när det gäller rutiner för SVF-kodning.

Insatser för att stärka kontaktsjuksköterskefunktionen och omvårdnadsperspektivet i det regionala patientprocessarbetet har fortsatt under året. Detta har skett genom utbildningsinsatser, mötesarrangemang samt genom att stödja [forskningsprojekt](#) med fokus på

kontaktsjuksköterskans roll och uppdrag. Under hösten inleddes ett nationellt arbete med att utvärdera kontaktsjuksköterskornas uppdragsbeskrivning. Arbetet med att ta fram en uppdaterad nationella uppdragsbeskrivning beräknas vara färdigt i mars 2025.

3.4 Utbildning och kompetensförsörjning

En rad utbildningar har under året tagits fram och genomförts i nationell samverkan, se [Utbildningar](#).

RCC Syd har deltagit i arbetet med att revidera underlaget för [utbildning Kontaktsjuksköterska i cancervård 7,5 hp](#). Linnéuniversitetet undersöker möjligheten att erbjuda utbildningen som en uppdragsutbildning höstterminen 2025.

RCC Syd har under året fortsatt samarbetet med Palliativt utvecklingscentrum avseende samtalsutbildning ”Det nödvändiga samtalet” för kontaktsjuksköterskor och SVF-koordinatorer.

Se även redovisning av utbildningsinsatser i figur 1 samt under respektive fokusområde.

3.5 Effektiv kunskapsstyrning

RCC i samverkan utgör nationellt programområde (NPO) cancersjukdomar i det nationella systemet för kunskapsstyrning.

Tillsammans med övriga fem RCC ansvarar RCC Syd för att ta fram ett antal kunskapsstöd inom cancerområdet, se figur 3.

Antal nationella vårdprogram inom NPO Cancer: 55
RCC Syd är stödjande för 14 av de nationella vårdprogrammen.

Antal standardiserade vårdförlopp inom NPO Cancer: 30

På nationell nivå har RCCs samarbete med övriga kunskapsstyrningsorganisationen stärkts, bl a via nationell samverkansgrupp (NSG) Metoder för kunskapsstöd och nationell arbetsgrupp (NAG) Kunskapsstöd primärvård.

Under våren publicerades rapporten [Utvärdering av nationella vårdprogram inom cancerområdet](#) som utgör grund för vidareutveckling av de nationella vårdprogrammen.

Den tekniska utvecklingen av cancer- och kvalitetsregister utförs inom den nationella samarbetsorganisation kring registerplattformen INCA som leds och finansieras av samtliga RCC. RCC Syd utgör registercentrumfunktion för de nationella kvalitetsregistren för AML, ALL, lymfom, urinblåsecancer, testikelcancer och ortopediska sarkom och ansvarar även för att ge stöd till vårdprogramsgrupperna för dessa diagnoser. I nationell samverkan drivs utvecklingsarbete för att ensa och standardisera kvalitetsregistren samt möjliggöra redovisning av diagnosövergripande kvalitetsindikatorer på cancerområdet.

RCC Syd arbetar för att utdata i ökande omfattning ska användas för uppföljning och utveckling av cancervården. Funktionalitet som syftar till att underlätta för inrapporterande kliniker att sammanställa och ta ut data lanserades på INCA i början av året. Sjukvårdsregionala [rapporter](#) med kvalitetsindikatorer har publicerats och [Interaktiva rapporter](#) har uppdaterats vid ett flertal tillfällen under året.

RCC Syd ansvarar för Södra sjukvårdsregionens rapportering av canceranmälningar till Nationella Cancerregistret vid Socialstyrelsen i enlighet med HSLF-FS 2016:7, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om uppgiftsskyldighet till cancerregistret. I enlighet med de nya regler för canceranmälan som trädde i kraft 1 januari 2024 har datumet för inrapportering till Socialstyrelsen har tidigare lagts och därmed har RCCs tidsplan för efterforskning av canceranmälningar uppdaterats. I augusti levererade RCC Syd Södra sjukvårdsregionens kompletta canceranmälningar för diagnosår 2023. Leveransen innehöll 23 900 poster, varav 23 113 poster var kompletta d v s innehöll både A- och B-anmälan. Detta motsvarar en täckningsgrad på 96,71% vilket är en förbättring jämfört med täckningsgraden (94,39%) föregående år. Socialstyrelsen tillhandahåller analysverktyg och publicerar regelbundet rapporter från Cancerregistret, bl a [Cancer i Sverige 2025](#) och [Cancer i Sverige: Insjuknande och dödlighet](#)

RCC Syd ansvarar för nationell samordning, utveckling och förvaltning av det nationella Regimbiblioteket som innehåller drygt 760 publicerade regimer, basfakta samt patientinformation som i flertalet fall är översatta till engelska och arabiska. Regimerna tas fram baserat på de rekommendationer som ges i de nationella vårdprogrammen. Under 2024 har fokus legat på att vidareutveckla det tekniska verktyget, dokumentera arbetsrutiner samt lägga en stabil grund för integration mot regionernas nya vårdinformationssystem. Ett samarbete med [Sil- svenska informationstjänster för läkemedel](#) har inletts för att skapa en samlad integration mot regionernas ordinations- och vårdinformationssystem. I oktober tilldelades Regimbiblioteket Läkemedelsförsäkringens och Dagens medicins utmärkelse [Guldpillret](#).

3.6 Samla och sprida patientinformation om cancer

RCC Syd har under året bidragit i arbetet med att ta fram nationellt patientinformationsmaterial samt gett stöd för införande och förvaltning av Min vårdplan cancer i Södra sjukvårdsregionen.

Antal publicerade Min vårdplan: 22

Antal startade digitala Min vårdplan i Södra sjukvårdsregionen: 15 093

Mer information: [Nationell Min vårdplan](#)

Samtliga fyra regioner i Södra sjukvårdsregionen har erbjudits finansiellt stöd från RCC Syd för införandet av Min vårdplan. Under året har RCC Syd arrangerat nätverksträffar samt informerat om Min vårdplan. Verksamhetsutvecklare från RCC Syd ingår i SUHCCCs arbetsgrupp för patientinformation och har inom ramen för det arbetet initierat utveckling av en nationell modell för s k Survivorship Care Plan.

3.7 Effektiv och ändamålsenlig ledning och styrning av cancervården

Regionernas och förvaltningarnas cancersamordnare utgör i regel första och främsta kontakt i samband med planering, genomförande och uppföljning av olika utvecklingsinsatser i cancervården.

RCC i samverkan har under året samarbetat med den statliga utredningen för uppdatering av den nationella cancerstrategin som framlades i november. Medarbetare från RCC har även deltagit i ett antal workshops och nätverksträffar med fokus på nationell infrastruktur och EU-samverkan på cancerområdet. Information om pågående EU-projekt och hur RCCs arbete dockar i arbetet med [EU:s cancerplan](#) har sammanställts och publicerats på [cancercentrum.se](#).

Medarbetare från RCC har varit engagerade i flera förbättringsarbeten inom Södra sjukvårdsregionens samarbete för bättre vård. Insatser för att utvärdera och stärka tillgängligheten till cancervård och högspecialiserad vård har genomförts och kommer att fortsätta under kommande år.

RCC Syd ingår i [Skåne University Hospital Comprehensive Cancer Centre](#) Center (SUHCCC) och deltar aktivt i såväl strategiskt arbete som arbetsgrupper med ansvar för att genomföra insatser i enlighet med förbättringsplan. I början av året fick Södra regionvårdsnämnden information om SUHCCC följt av en diskussion om vad en ackreditering av ett Comprehensive Cancer Center Network i Södra sjukvårdsregionen skulle kunna innebära. Under våren genomfördes en nationell CCC-nätverksträff och i oktober genomfördes ett heldagsmöte för medarbetare inom SUHCCC.

3.8 En stärkt ställning för patienter och närstående

RCC Syds patient- och närståenderåd (PNR) har till uppgift att bidra till cancervårdens utveckling ur ett patient- och närståendeperspektiv. Rådet är självständigt med en rådgivande funktion och arbetar enbart med diagnosöverskridande frågor. PNRs ordförande och vice ordförande ingår i RCC Syds styrgrupp samt RCC i samverkans nationella PNR. Företrädare från rådet har under året deltagit i möte med patientnämnder, utbildningsdagar, representanter för mötesplatser för cancerberörda, cancerråd, styrgruppen för SUHCCC, möte med SUHCCCs referensråd för patienter och närstående och andra nationella och sjukvårdsregionala arbetsgrupper. Mer information om PNR finns på RCC Syds [webbplats](#).

Tillsammans med Centrum för primärvårdsforskning (CPF) genomför RCC Syd en studie för att belysa cancerpatienters behov av stöd i primärvården samt hur kommunikationen mellan primärvård och specialistvård upplevs, se nedan.

3.9 Klinisk cancerforskning och innovation

RCC Syd har under 2024 gett finansiellt stöd till projekten ”AI-stödd konturritning för strålbehandling” och ”Breddinförande av AI inom patologi”.

RCCs nationella arbetsgrupp för klinisk forskning har genomfört en enkätundersökning för att kartlägga förutsättningar för kliniska studier samt goda exempel nationellt. Resultatanalys pågår och rapport beräknas vara klar våren 2025.

I februari arrangerade SUHCCC ett webinarium med fokus på patientens roll i klinisk forskning. I mars genomfördes en kurs i registerforskning i samarbete med Kliniska studier Sverige Forum Söder. Liksom tidigare år genomfördes inom detta samarbete även grund- samt påbyggnadsutbildning i GCP för medarbetare inom Södra sjukvårdsregionen.

Nya provsamlingar har inrättats i [den sjukvårdsregionala tumörbiobanken](#). Ett omfattande arbete har genomförts under året för att kartlägga och följa upp kostnaderna för hantering och förvaring av prover. Arbetet pågår för att hitta en långsiktigt hållbar finansieringsmodell för hantering och förvaring av prover i biobanken.

I samarbete med Centrum för primärvårdsforskning fortsätter forskningsprojektet som syftar till att utvärdera cancerpatienters behov stöd i primärvården samt hur kommunikationen mellan primärvård och specialistvård upplevs. Den andra artikeln från intervjustudier som genomförts i

projektet publicerades i juni:

https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11146241/pdf/ZQHW_19_2361492.pdf

Inom ramen för samma projekt har enkäter skickats ut till drygt 8000 personer som diagnostiserats med cancer i Södra sjukvårdsregionen. Analys av insamlade data pågår.

3.10 En stärkt cancervård för barn och unga

RCC Syd har under året fördelat medel till insatser som är i linje med den [nationella handlingsplanen för utveckling av barncancervården](#). Målet är att nå bästa möjliga omhändertagande av barnonkologiska patienter i hela Södra sjukvårdsregionen. Exempel på insatser och händelser under 2024:

- Det palliativa konsultteamet är etablerat i Södra sjukvårdsregionen och kommer fortsätta att arbeta framåt med rutiner, utbildning mm utifrån vårdprogram och utförd kartläggning.
- Etablering av kontaktsjuksköterska vid barncancercentrum för barn med solida tumörer och leukemi. Förstärka samverkan med övriga kontaktsjuksköterskor i regionen och fortsatt implementering av Min vårdplan samt utökade resurser av paramedicinska insatser exempelvis specialpedagog, lekterapi, kurator, m.fl.
- Regional patientprocessledare för cancerrehabilitering barn och ungdom med fokus på implementering av nationellt vårdprogram. Genomförande av GAP-analys i sjukvårdsregionen för att stärka möjligheterna till jämlik cancerrehabilitering i enlighet med nationellt vårdprogram för barn och unga.
- Förstärkning av kompetens på uppföljningsmottagning vuxna med både barn- och vuxen onkolog samt psykosocialt stöd såsom kurator och psykolog.
- Vidare utveckling av det barnetiska rådet som bedriver etisk konsultativ verksamhet, undervisning och handledning samt samverkan med palliativa konsultteamet med fokus på att utöka i hela sjukvårdsregionen.
- Fortsatt utveckling av den barnonkogenetiska mottagningen tillsammans med Klinisk genetik med bl a medverkan vid MDK och utbildning. Nationell arbetsgrupp kommer att formaliseras med uppdrag att ta fram information som berör barn.

4. SAMVERKAN OCH KOMMUNIKATION

4.1 Nationell och sjukvårdsregional samverkan

RCC Syds medarbetare ingår i ett antal nationella och sjukvårdsregionala arbets- och samverkansgrupper. Under året har RCC samarbetat med diverse representanter från myndigheter, intresseorganisationer och andra aktörer inom cancerområdet men också nationella programområden, samverkans- och arbetsgrupper inom nationell kunskapsstyrning.

I maj arrangerade RCC Syd en nationell RCC-dag i digitalt format. Under dagen presenterades bland annat pågående uppdatering av nationella cancerstrategin, cancerrehabilitering i praktiken samt lokalt patientprocessarbete inom urologi i Helsingborg.

4.2 Kommunikation

RCC Syds kommunikationsarbete sker i stor utsträckning i nationell samverkan men också i samarbete med kommunikatörer för regioner, SUHCCC och Södra sjukvårdsregionens kansli. Ett omfattande arbete för att uppdatera RCC i samverkans gemensamma webbplats, www.cancercentrum.se har genomförts under året. Webbplatsen utgör, tillsammans med [RCC Kunskapsbanken](#), navet för spridning av nationella kunskapsstöd, rapporter och utbildningar.

Nyhetsbrev: 6. Antal prenumeranter: 1400.

Följare Mynewsdesk: 8800. Nyheter och pressmeddelanden: 20.

Följare Facebook: 971. Inlägg: Cirka 150.

Publicerade artiklar: ca 100.

Filmproduktioner: ca 10.

---

5 EKONOMISK UPPFÖLJNING

RCC Syds verksamhet finansieras solidariskt av regionerna inom Södra sjukvårdsregionen. Verksamhetens huvudsakliga kostnader utgörs av löner, hyra, kostnader för IT samt samfinansierad utveckling och drift av den nationella IT-plattformen INCA som bl a används för att hantera canceranmälningar, kvalitetsregister och nationella Regimbiblioteket.

RCC Syds solidariskt finansierade verksamhet inklusive uppdrag som registercentrum redovisar ett resultat på +2 438 tkr tkr. Överskottet förklaras framför allt av en högre uppräkningsgrad av den solidariska finansieringen jämfört med tidigare år, lägre kostnader för fast anställd personal till följd av föräldraledigheter och sjukfrånvaro samt lägre kostnader för resor och möten.

RCC Syd ekonomiskt resultat 2024: Drift. OBS inkluderar ej statsbidrag	Utfall	Budget
INTÄKTER	tkr	tkr
Solidarisk finansiering enligt RCC Syds ägardirektiv, inkl uppräkn 4,3%	28724	28724
Bidrag från nationella kvalitetsregistersatsningen	460	460
Intäkt personalkostnad (Lunds universitet) + vidareförmedlat bidrag	565	0
Summa intäkter	29749	29184
UTGIFTER	tkr	tkr
Personalkostnader	21008	21 500
Resor och mötesarrangemang	147	463
Hyra och arbetsplatskostnader	2745	2737
Telefoni, PC, IT-kom & Videokonferens	721	832
Förrådsmaterial & annat förbrukn-material	33	0
Samfinansiering INCA & nationella kompetensresurser	2 600	2583
Intern utveckling (personaldagar, gemensamma utbildningssatsningar)	57	269
Hantering och förvaring regional tumörbiobank (har under 2024 finansierats med statsbidrag)	0	800
Summa kostnader	27311	29 184
Årets resultat	2438	

Figur 5. Ekonomiskt resultat 2024: Redovisning (tkr) av solidarisk finansiering och bidrag för arbete som registercentrum (del av RCC Syd).

RCC Syd har under året erhållit 22 250 tkr i statsbidrag i enlighet med [Förordning \(SFS 2019:7\) om statsbidrag för verksamhet i regionala cancercentrum](#). Socialstyrelsen ansvarar för fördelning och uppföljning av medlen. RCC Syd har i huvudsak använt statsbidraget till tjänsteköp av RPPL och sjukvårdsregionala processtöd, samfinansiering av nationellt arbete med kunskapsstöd på cancerområdet samt hantering och förvaring av prover i den sjukvårdsregionala tumörbiobanken. Redovisning är inskickad till Socialstyrelsen.

6 ARBETSMILJÖ OCH INTERN UTVECKLING

6.1 Intern bemanning och kompetensförsörjning

Tillgången till kompetent personal är den främsta framgångsfaktorn för RCC Syd. Antalet fast anställda medarbetare är vid årets utgång 28 inkluderande 7 registeradministratörer, 7 verksamhetsutvecklare (4 sjuksköterskor, 1 apotekare, 1 fysioterapeut, 1 beteendevetare), 3 medicinska rådgivare (läkare med specialistkompetens inom kirurgi, onkologi respektive gynonkologi), 4 statistiker, 3 systemvetare med uppdrag inom data management och registerutveckling, 2 kommunikatörer, verksamhetssamordnare och verksamhetschef. En tidigare medarbetare samt en student har under året arbetat som timanställda i verksamheten.

Drygt 50 RPPL och en medicinsk rådgivare har arbetat på uppdrag för RCC Syd motsvarande 10-50 % av heltid. RCC Syd har ersatt respektive hemklinik/verksamhet för utebliven arbetstid.

En kompetensförsörjningsmatris för RCC Syd har tagits fram och använts som stöd i dialogen kring respektive medarbetares kompetensutveckling. Kompetensförsörjningsmatrisen kommer framöver att utgöra underlag vid rekryteringar och utbildningssatsningar.

6.2 Arbetsmiljö och hälsa

RCC Syd arbetar i enlighet med Region Skånes Arbetsmiljöpolicy. Den gemensamma arbetsmiljön diskuteras kontinuerligt på arbetsplatsträffar (APT) och andra sammankomster för RCC Syds medarbetare. Under året har sammanlagt elva APT och en personhalvdag genomförts. Därutöver har tio utvecklingsseminarier samt fyra interna informationsmöten med fokus på verksamhetens fokusområden genomförts.

Som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes en arbetsmiljöromd i april. En uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes i oktober.

Regionala cancercentrum – regionernas nationella samverkan inom cancervården.
Med patienter och närstående för hela människan, i dagens och framtidens cancervård.
www.cancercentrum.se/syd